

Edinburgh Do?um Sonras? Depresyon ?lçe?i (EPDÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Edinburgh Do?um Sonras? Depresyon ?lçe?i (EPDÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20612>

Özet

Edinburgh Do?um Sonras? Depresyon Ölçe?i (EPDÖ), orijinal ad? Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS) olan uluslararası kabul görmü? bir psikometrik arac?n Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, annelerde do?um sonras? dönemde ortaya ç?kabilen Do?um Sonras? Depresyon (DSD) riskini taramak amac?yla geli?tirilmifitir. Ölçek, klinik de?erlendirmenin yerine geçmemekle birlikte, yüksek risk alt?ndaki bireyleri h?zl?ca tespit etmek ve erken müdahaleyi sa?lamak için birinci basamak sa?lık hizmetlerinde yayg?n olarak kullan?lmaktadır. Türk popülasyonuna yönelik güvenilirlik çal??mas? Yalç?n ve arkadaşlar? tarafından 2014 y?l?nda yapılm??tır.

EPDÖ, 10 maddeden olumakta ve annenin son yedi gün içindeki duygusal durumunu de?erlendirmektedir. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, alan ara?tırmalarında ve klinik taramalarda psikometrik açıdan tutarlı sonuçlar sa?lamay? amaçlamaktadır. Bu adaptasyon çal??mas?, özellikle Türk annelerde Do?um Sonras? Depresyon belirtilerinin güvenilir bir ?ekilde ölçülmesine katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonras? Depresyon, EPDÖ, EPDS, Psikometri, Uyarlama, Postnatal, Depresyon Taramas?, Cronbach alfa

Yazarlar

S. Songül Yalç?n, E. Örün, P. Özdemir, B. Mutlu, A. Dursun

Amaç

Edinburgh Do?um Sonras? Depresyon Ölçe?i (EPDÖ)'nin temel amac?, do?um yapm?? kad?nlarda Do?um Sonras? Depresyon belirtilerinin ?iddetini ve yayg?nl??n?n h?zl? ve etkili bir ?ekilde taramaktır. Bu araç, klinisyenlere ve ara?tırmacılara, müdahale gerektirebilecek anneleri belirlemede yardımcı olmak üzere tasarlanm??tır.

Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel ve dilsel olarak Türk annelere uygunlu?unu sa?lamay? ve Türkiye'de yapılan ara?tırmalarda güvenilir bir tarama arac? olarak kullan?labilmesini hedeflemiştir. Ölçek, genellikle do?umdan sonraki ilk alt? ay içinde uygulanır, ancak bu süre bir y?la kadar uzat?labilir.

Yap?

EPDÖ, Do?um Sonras? Depresyon sendromunu oluşturan temel duygusal, bilişsel ve somatik

belirtileri ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, depresyonun temel belirtileri olan anhedoni (zevk alamama), suçluluk duygular?, kendine zarar verme dü?ünceleri, kayg? ve uyku bozukluklar? gibi unsurlar? içerir.

Orijinal EPDS, genellikle iki temel faktör yap?s?na ayr?l?r: Depresyon ve Anksiyete. Türk uyarlamas?nda da bu faktör yap?s?n?n benzer kültürel temsiliyetini koruyup korumad??? , güvenilirlik çal??mas?n?n ötesinde ek faktör analizleri ile detayland?r?labilir. Ölçek, annenin son bir haftal?k deneyimlerini yans?tacak ?ekilde yap?land?r?lm???t?r.

Geçerlik

Kaynak referans içeri?inde Edinburgh Do?um Sonras? Depresyon Ölçe?i (EPDÖ) için do?rudan bir geçerlik çal??mas?na dair bilgi sunulmam???t?r. Geçerlik, bir ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösteren kritik bir psikometrik özelliktir. EPDÖ'nün uluslararası geçerli?i (EPDS), genellikle yap? geçerli?i, e?zaman geçerli?i (alt?n standart olarak klinik görü?melerle kar??la?t?rma) ve ay?rt edici geçerlik çal??malar?yla desteklenmektedir.

Türkçe uyarlama çal??mas?, a??rl?kl? olarak ölçe?in güvenilirli?ine odaklanm?? olsa da, geçerlik verilerinin mevcut olmas?, ölçe?in Türk popülasyonunda klinik kullan?m?n?n gücünü art?racakt?r. Ölçe?in klinik kesme noktalar?n?n Türk anneler için belirlenmesi, geçerlik çal??malar?n?n önemli bir parças?d?r.

Güvenirlik

EPDÖ'nün güvenilirli?i, Yalç?n, Örün ve di?erleri (2014) taraf?ndan yap?lan çal??mada incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k, Cronbach alfa katsay?s? kullan?larak test edilmi?tir. Bu analiz sonucunda, EPDÖ'nün tutarl?l?k katsay?s? 0.78 olarak saptanm???t?r.

Genel kabul görmü? psikometrik standartlara göre 0.70 üzerindeki Cronbach alfa de?eri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n kabul edilebilir veya iyi düzeyde oldu?unu göstermektedir. 0.78 de?eri, bu Türkçe uyarlaman?n maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve klinik/ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygun oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Kaynak materyal, EPDÖ'nün faktör yap?s?na dair spesifik bir bilgi içermemektedir; ancak uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini de?erlendirmi?tir. Orijinal EPDS (Cox, Holden & Sagovsky, 1987) genellikle iki faktörlü bir yap?ya sahiptir: Depresif Duygudurum ve Anksiyete/Panik. Baz? çal??malarda ise tek faktörlü bir yap?ya i?aret edilmi?tir.

Türk popülasyonunda EPDÖ'nün faktör yap?s?n?n belirlenmesi, maddelerin kültürel olarak nas?

kümelendi?ini anlamak aç?s?ndan önemlidir. ?deal bir faktör analizi, ölçe?in maddelerinin Türk annelerdeki depresif deneyimi ne ölçüde temsil etti?ini gösterir.

Araç

Test Türü:

Uyarlama / Psikometrik Tarama Ölçe?i

Format:

Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Dil Mevcut:

Türkçe (Turkish)

Popülasyon Grubu:

Anneler (Do?um Sonras? Dönemdeki Kad?nlar)

Ya? Grubu:

Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?:

Türkiye'de ya?ayan, do?um yapm?? ve do?um sonras? dönemi (genellikle ilk y?l) deneyimleyen kad?nlar.

Test Metodolojisi:

10 maddelik bir ölçek olup, yan?tlar 4'lü Likert tipi derecelendirme ile verilmektedir. Derecelendirme format? ?öyledir: 4'lü Likert (0= evet, her zaman - 4= hay?r, hiçbir zaman). Puanlama yönü, depresyon belirtilerinin ?iddetine göre ayarlan?r. Bu adaptasyon 10 madde kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Postpartum Depresyon, EPDS, EPDÖ, Do?um Sonras? Ba?lanma, Psikoloji, Türkiye Uyarlama, Likert Ölçe?i, Tarama Arac?

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

Kurum E-posta Adresleri:

ssyalcin@gmail.com (Sorumlu Yazar S. Songül Yalç?n)

Yaz??ma Adresi:

Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?**?zinler ve Kullan?m:**

Ölçe?in orijinali (EPDS) genellikle klinik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?m için ücretsizdir, ancak Türkçe adaptasyonun kullan?m izinleri ve telif haklar? sorumlu yazar taraf?ndan belirlenir.

Ücret:

Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

Test Y?I? (Uyarlama):

2014 (Güvenilirlik çal??mas?n?n yay?n y?I?).

Bu ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [edinburgh-dogum-sonrasi-depresyon-olcegi-epdo-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yalç?n, S.S., Örün, E., Özdemir, P., Mutlu, B. ve Dursun, A. (2014). Türk Annelerde Do?um Sonras? Ba?lanma Ölçeklerinin güvenilirli?i. *Çocuk Sa?l??? ve Hastal?klar? Dergisi*, 57, 246-251.

Edinburgh Do?um Sonras? Depresyon Ölçe?i (EPDÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte Edinburgh Do?um Sonras? Depresyon Ölçe?i (EPDÖ)'ne ait maddelerin metinleri sunulmam?? olup, yaln?zca ölçe?in 10 maddeden olu?tu?u belirtilmi?tir.